

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันสำคัญนะ วันสำคัญของประเทศไทยและวันสำคัญของมนุษยชาติ เพราะอะไร เพราะวันนี้เป็นวันระลึกถึงวันสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ ๙

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครูบาอาจารย์ท่านบอกท่านเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพระโพธิสัตว์ที่มาสร้างคุณงามความดีของท่าน โครงการหลวง โครงการหลวงไปทั่วโลก ตะวันออกกลางเขาเอาฝนเทียมไปใช้เพื่อประโยชน์ของเขา บุคคลคนหนึ่งเพื่อมนุษยชาติ นี่ไง ถ้าคุณงามความดีๆ ไร ทำดีทำที่ไหนก็ได้ ทำคุณงามความดีทำที่ไหนก็ได้ แต่คุณงามความดีที่เป็นคุณงามความดี เห็นไหม

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เวลาทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีเพื่อเรา ไม่ต้องทำคุณงามความดีเพื่อใครทั้งสิ้น ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีของเรา แต่ถ้าทำคุณงามความดีให้คนอื่นนับหน้าถือตาทำไปเถอะ ทำจนตาย มนุษย์ไม่มีใครให้เหนือใครหรอก มนุษย์มันจะเหยียบย่ำกันเอง มนุษย์นะ

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เสียสะพาน คำว่า “เสียสะพาน” เสียสะพานคือการลดทิฐิมานะของตนให้เปิดใจให้หัวใจเป็นสาธารณะ ให้ฟังเหตุฟังผลของคนอื่นบ้าง

คนอื่นทุกคนเกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีปากมีท้องเหมือนกัน ต้องใช้ปัจจัย ๔ เหมือนกัน ความเสมอภาคการเกิดเป็นมนุษย์ แต่ก็เลสมันยอมรับใครบ้าง ก็เลสมันยอมรับใครทั้งสิ้นไง

วันนี้วันสำคัญของชาติไทยเรา เป็นความภูมิใจของชาติ เป็นความภูมิใจของชาติว่าเราเคยมีในหลวงรัชกาลที่ ๙ แล้ววันนี้เป็นวันสวรรคตของท่าน ท่านเป็นกษัตริย์ที่ครองราชย์นานที่สุดในโลก

นี่มันเป็นอำนาจวาสนาบารมีทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะชี้หุ้มนุราชี้หามาแห่งก็ไปกองอยู่ที่นั่นหมดนะ ท่านต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น ท่านแบกรับชาตินี้ะ คนที่แบกรับชาติ คนที่ทำงานรับภาระหนักอายุไม่ยืนยาวหรอก แต่ยืนอายุยืนยาว ยืนยาวเพราะอะไร เพราะท่านได้สร้างสมบุญญาธิการของท่านมา เห็นไหม

โครงการหลวงๆ ดุสิต คนที่มีสติปัญญา จากจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ปทุมธานี มีภัยแล้งมีแห้งแล้ง คนอดอยากปากแห้ง ท่านไปฟื้นฟูๆ จากเขาหัวโล้นเป็นแหล่งน้ำ เป็นต้นน้ำลำธารของชาติ คนกรุงเทพฯ คนกรุงเทพฯ ได้กินน้ำประปาทุกวันนี้น้ำมาไหน หายใจเอาอากาศสดชื่นๆ มันมาจากป่าจากเขา เห็นไหม สิ่งที่ท่านทำไว้นะ ปิดทองหลังพระๆ

สภาวะแวดล้อมนี้สำคัญมาก คนจะอยู่สุขอยู่สบายอยู่ที่สภาวะแวดล้อมของตนดีหรือไม่ดี สิ่งแหล่งน้ำที่เพื่อประโยชน์แล้วในปัจจุบันนี้ผู้ที่ทำคุณงามความดีๆ ป่ามันเขียวชอุ่มเลยจังหวัดน่านนะ มันล่อกันเกลี้ยงหัวโล้นเลย นี่เปรียบเทียบสิ เปรียบเทียบของคนที่มีแสวงหาผลประโยชน์ของมัน เห็นไหม ป่าดีๆ มันทำจนหัวโล้นนะ ทำจนชาวกรุงเทพฯ ทนไม่ได้ จะไม่มีน้ำประปากิน ต้องระดมกันจะไปปลูกป่าๆ ไง แล้วปลูกได้ไหม ปลูกได้หรือเปล่า เข้าไปสิ มันไล่ออกมา มันไม่ให้ปลูก

แต่ด้วยอำนาจวาสนาบารมี คนทำงานเป็นเขาก็ไปเอาหัวหน้าชุมชน หัวหน้าชุมชนคนไหนให้ปลูกต้นไม้ให้ชุมชนนี้ตำบลนี้มีสภาวะแวดล้อมร่มรื่นแล้ว สภาวะแวดล้อมดีแล้ว ทำมาหากินได้แล้ว เราจะไปช่วยหมู่บ้านอื่นๆ ทำต่อเนื่อง ต่อเนื่องกันไป ให้หมู่บ้านหนึ่งเป็นตัวอย่างหมู่บ้านหนึ่งเป็นหมู่บ้านที่ดีงาม ทำเสร็จแล้วให้ขยายต่อเนื่องไปๆ เขาเห็นผลแล้วเขาก็ทำตามไ้

ไ้ที่นี่เขาดีๆ ป่าชุ่มชื้นมันไปตัดกันเกลี้ยงเลยนะ พยายามมือใครยาวสาวได้สาวเอา แล้วไ้ใหม่ มันได้มานะมันไม่ยั่งยืน การไ้ได้ ไ้สักครั้งสองครั้งที่ได้มาแล้ว แล้วต่อไปเราจะทำอะไรต่อไป เราจะกินอะไรกัน

แต่ถ้าเป็นความยั่งยืน มันจะได้มากได้น้อยแต่มันยั่งยืน ชีวิตเราต้องอยู่ไ้ คนที่อยู่ไ้เขามองการณ์ไกล เวลาเขามองการณ์ไกล แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง มันต้องแผ่นดินธรรม เป็นหัวหน้าชุมชนที่มีใจมีเมตตา หัวหน้าชุมชนที่เสียสละ เราชักหมู่คณะ รักลูกบ้าน รักชาวบ้าน เพื่อ

ประโยชน์ให้ยั่งยืน ใครที่มันเกเรหัวไม้ มันเอารัศมีเอาเปรียบเขา ก็พยายามรักษามันอย่าให้มันไป
รังแกคนอื่น คนที่อ่อนแอกว่าไง ใครที่ทำช่วยตัวเองไม่ได้ เราก็พยายามช่วยเหลือเขา นี่ไง พระ
โพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ที่ทำคุณงามความดีไง ทำคุณงามความดีจากภายนอก เห็นไหม มันถึง
ระลึกถึงไง เรายะลึกถึงคุณงามความดีของท่าน

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็น
ธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา มันเป็นสัจจะเป็นความจริงไง คนเกิดมาทั้งหมดต้อง
ตายทั้งสิ้น ไม่มีใครอยู่ค้ำฟ้าได้ จะไม่มีใครอยู่ค้ำฟ้า ใครจะอยู่กับเราตลอดไปหรอก แต่เวลาคน
เกิดมาแต่ละภพแต่ละชาติเขาสร้างคุณงามความดีของเขาหรือไม่ พันธุกรรมของจิตๆ จิตที่ได้
สร้างสมมามันดีหรือไม่

จิตที่สร้างสมมานะ สร้างสมมาแล้วมันรู้จักเจือจาง มันเห็นใจแล้ว มันเห็นเขาแล้วมันทำ
ไม่ลงใจ นี่คนที่คิดดีๆ เวลาคนคิดร้าย คิดทำลายกันนะ เราจะแปลกใจว่าเขาคิดได้อย่างไร เขา
ทำได้อย่างไร

๑. เขาคิดได้ด้วยจิตนิสัยของเขา

๒. สภาวะความจำเป็นของเขา

ถ้าสภาวะความจำเป็นของเขาเกิดขึ้น คนที่มีอำนาจวาสนา สภาวะความจำเป็นมากขึ้น
ขนาดไหนเขาก็มีขันติธรรม เขามีความอดกลั้นของเขา เขาทำคุณงามความดีของเขา นี่อยู่ที่
ไหน อยู่ที่การกระทำของเราแน่แหละ ที่เราฝึกฝนอยู่นี้ มาวัดมาวา

มาวัดมาวา วัดเป็นสถานที่ที่ทำบุญของคน วัดเป็นสถานที่ที่อยู่ของอารามิกชน ของผู้
ที่ไม่มีเหย้าไม่มีเรือน สละเรือนออกมาบวช ไม่มีเหย้าไม่มีเรือน เป็นที่อยู่อาศัย เป็นที่อยู่อาศัยนะ
วัดมันก็เป็นวัดเท่านั้นนะ ศาสนวัตถุ ศาสนบุคคล ศาสนธรรม ธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ธรรมคำสั่งสอนที่เราแสวงกันอยู่นี้

คนที่มาวัดมาวา บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราก็มาวัดมาวาเท่านั้น นี่ไง
อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตานญฺจ เสวนา เราจะคบบัณฑิตๆ ใจ

คนที่ไปวัดไปวาเขาก็ตั้งใจของเขา ไปเพื่อเสียสละ ไปเพื่อคุณงามความดีของเรา ที่ว่าเป็นบัณฑิตๆ คนที่เขาไปตั้งโรงงาน ไปเพื่อความเป็นอยู่ในวัดในวา ก็เพื่อผลบุญของเขา นี้อยู่กับสังคม สังคมที่มันหน้าไหว้หลังหลอก สังคมที่เชื่อถือไม่ได้ เราวางใจกันไม่ได้เลย เราก็ไปวัดไปวาขึ้นมา ในวัดในวาขึ้นมา มันก็มีมารยาสาไทยขึ้นมาอีก นี่เป็นเรื่องโลกใจ โลกกับธรรมๆ

ถ้าเป็นธรรมๆ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ทำบุญทิ้งเหวๆ คำว่า “ทำบุญทิ้งเหว” เห็นไหม เวลาในหลวงรัชกาลที่ ๙ สร้างเขื่อนภูมิพล สร้างเขื่อนต่างๆ เขาต่อต้าน โอ้ย! มันวุ่นวายไปหมด

แต่โบราณของเราทำไรทำนาตามแต่ธรรมชาติ รอแต่ฝนแต่ฟ้าตามธรรมชาติปีละหน แต่เวลาสร้างเขื่อนภูมิพล สร้างเขื่อนขึ้นมาต่างๆ ทำนาปีละ ๓ หน ๔ หน ไม่ได้ระลึกถึงบุญคุณของใครเลย เรียกร้องแต่จะเอาๆ อย่างเดียว ไม่ได้คิดถึงเลยนะว่าแต่เดิมโบราณกาลของเรา ความเป็นอยู่ของเราอย่างไร มีผู้มีบุญเขามาพัฒนา มาทำให้เราขึ้นมาให้เรายั่งยืน ให้เราทำได้ทำนาปีละ ๔ หน ๕ หน ได้คิดถึงไหม เวลามันเกิดภัยแล้ง เวลาภัยแล้งนี้ก็โทษแล้ว ก็เพราะสร้างเขื่อน ก็เพราะทำสภาวะแวดล้อม

สภาวะแวดล้อม ภูเขาไฟระเบิดนะ เวลามหาทวีปมันแยก โลกปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โลกมืด นี่เวลามันไปของมันโดยสังจะอันนั้นก็อันหนึ่ง แต่สภาวะแวดล้อมที่เรารักษากันอยู่นี้มันก็เป็นสังจะเป็นความดีอันหนึ่ง เป็นความดีอันหนึ่ง ทุกคนก็ต้องช่วยเหลือกันทั้งนั้นนะ นี่มันก็ไปจากเรา เห็นไหม

ของเสียๆ ขยะของเสีย เราก็ร้องเรียกว่าของเสีย ของเสียจากมนุษย์นี่มากที่สุด มนุษย์ขับถ่ายออกมาวันละเท่าไร แล้วใครเป็นคนรักษา นี่พูดถึงว่าถ้าเราคิดนะ พอเราคิดขึ้นมาแล้วเราก็พยายามจะรักษาของเรา เรารักษาของเรา เราทำตัวของเราเป็นคนดี เราอย่าเป็นคนพาล พาลว่าจะไปชี้ให้คนอื่นทำดีๆ ใ้เราจะเอาแต่สะดวกสบายกันทั้งนั้นนะ

นี่ไง เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำตัวของท่านเป็นตัวอย่าง พระถึงเคารพนับถือใจ เคารพนับถือ ท่านไม่ใช่ว่าทำตามที่เราสอน แต่อย่างมองที่เราทำนะ ภูทำตามความพอใจของภู แต่เอ็งฟังภูสอนนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนันตสีหไสยาสน์ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ ที่เป็นธรรมๆ แล้วมีอำนาจวาสนา คำว่า “มีอำนาจวาสนา” คือว่ามันเป็นปกติวิสัยของท่าน คำว่า “อำนาจวาสนา” คือว่าเป็นความปกติวิสัย คือมันทำโดยเคยชิน ไม่ได้แสแสร้าง

ไอ้ที่ว่าแสแสร้างแสๆ นะไปไม่รอด ถ้าเป็นความจริงๆ มันโดยจิตนิสัยของท่าน เป็นความจริงของท่านอย่างนั้น แล้วถ้าเป็นความเป็นจริงของท่านอย่างนั้น มันเป็นความสะดก ความสบาย ความพอใจของท่าน มันเป็นจิตเป็นนิสัยของท่าน เห็นไหม

แล้วกิเลสตัณหาความทะยานอยากเวลามันต่อต้านเราในหัวใจใจ มันตีโพยตีพายนะ

ในหัวใจนี้สำคัญมาก พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

ในชาติของเรา เราก็มีมหากษัตริย์เป็นผู้นำ ในชีวิตจริงของเรา เราจะเอาอะไรเป็นผู้นำ

ครูบาอาจารย์เราท่านสอนนะ มีสติๆ ถ้ามีสติขึ้นมา การกระทำของเรามันจะผิดพลาดน้อยลง สติสำคัญ ทุกกิริยา ทุกความพร้อม ทุกการกระทำ ทุกความคิดถ้ามีสติมีปัญหาขึ้นมา ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา มันจะย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเรา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนขึ้นมา สอนเข้ามาในใจของสัตว์โลกใจ

สิ่งที่ทำเป็นประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ๆ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ ตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์นั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะสอนชฎิล ๓ พี่น้อง สิ่งที่เขาไฟ บูชาไฟอยู่ ว่าสิ่งนั้นถ้าบูชาไฟอยู่ สิ่งที่เขาบูชามันต้องเป็นประโยชน์ มันไม่เป็นประโยชน์สิ่งใดทั้งสิ้น ดูสิ เวลาเขาดำน้ำ เขาเอาน้ำล้างบาปๆ ใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ถ้าอย่างนั้นปลามันก็เป็นพระอรหันต์หมดแล้วแหละ ไอ้พวกสัตว์น้ำกราบไหว้บูชามันได้เลยเพราะมันแช่อยู่ในน้ำ” นี่ไง ถ้ามันไม่เป็นจริงๆ มันเป็นจริงไปไม่ได้หรอก

แต่ถ้าเป็นจริงๆ ดูสิ ความทุกข์ความยากในหัวใจของเราเนี่ย ใครเป็นความทุกข์ความยาก ละ เพราะความเคยชินนะ จิตนิสัยของใครเป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือสัตว์ชนสัตว์หรือสัตว์ชนสัตว์ที่ความรู้สึกนึกคิดนี้ใจ

ความรู้สึกนะ แล้วความคิดออกไปจากความรู้สึกอันนั้นนะ เวลาอ่อนศร เวลาจะกลับเข้าไปในพระพุทธศาสนา เราถึงต้องทำบุญกุศลกันอยู่นี้ไง ทำบุญกุศลเพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมี ถ้าสร้างอำนาจวาสนาบารมีนะ ครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ว่า การสิ่งใด มันจะมีสติมีปัญญาเข้าใจได้ไง

แต่นี้มันไม่ใช่อย่างนั้นไง เป็นประเพณีวัฒนธรรมไง คุณสิ ในตำรับตำราเอามากราบเอามาไหว้เอามาบูชากัน เอามาท่องเอามาจำกันนะ ท่องจำมันก็ได้แค่ท่องจำไง ทรงจำธรรมวินัยไว้ เหมือนกับนกแก้วนกขุนทอง เหมือนกับมดแดงเผ่าพวงมะม่วง ของกูๆ ใต้อยู่พวงมะม่วงนะ แต่ไม่รู้รสชาติของมะม่วงเลย เจ้าของสวนมะม่วงนั้นเขาสอยมะม่วงนั้น เขาไปใช้ประโยชน์ของเขา ได้กินรสชาติความมันความหวานความเอร็ดอร่อยในมะม่วงนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นชาวพุทธๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา รื้อสัตว์ชนสัตว์ รื้อสัตว์ชนสัตว์ที่ไหน รื้อสัตว์ชนสัตว์ที่หัวใจนี้ หัวใจนี้ที่เวียนว้ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เกิดมา เกิดมาจากพ่อจากแม่ เกิดมาจากเวรจากกรรมของเรา เพราะเรามีเวรมีกรรมร่วมสาย บุญสายกรรมด้วยกันเราถึงได้มาเกิดมาอุบัติขึ้นในครรภ์ของมารดา พอบุติขึ้นในครรภ์ของมารดา เวลาคลอดออกมา พันธุกรรมๆ ร่างกายนี้พันธุกรรม เวลาไปหาหมอบ พันธุกรรมของพ่อของแม่ แต่หัวใจๆ ละ หัวใจ อภิชชาติบุตร บุญที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ บุตรที่ทำความดีใจ

นี่ไง แต่ถ้ามันเป็นในหัวใจๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอ่อนเข้ามาที่หัวใจนี้ ถ้าหัวใจนี้ เรามาวัดมาวากัน ถ้าใครทำอำนาจวาสนาได้สละได้ทำทานของตน ถ้าจิตใจมันเป็นสาธารณะ มันยอมฟังเหตุฟังผลขึ้นมา

ความเห็นของเรา ความเห็นของเราที่เราคิดของเราขึ้นมา เราคิดของเรา เราอ่านเราศึกษามานี้เป็นสุตมยปัญญา สุตมยปัญญาคือสละมือถือ มันจดจำได้ แต่โทรศัพท์มือถือมันก็ไม่ให้ประโยชน์อะไรนะ นี่ก็ไปจำธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ จำได้ จำได้แล้ว มันรู้อะไร มันก็รู้แปลกประหลาดแค่นั้นนะ

เราไม่มีโทรศัพท์มือถือ เราเห็นเขามีข้อมูลเราก็ว่า เออ! เขาดีกว่าเรา คนจำธรรมะไม่ได้ก็เออ! มันจำไม่ได้เหมือนเรา พอเราไปจำได้เราเก่งๆ...เก่งอะไร เพราะอะไร เพราะมันไม่เข้าสู่สัจจะความจริงใจ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปวัดไปวาขึ้นมาแล้วเราเสียดสละทานขึ้นมา ถ้าเสียดสละขึ้นมา เวลาทำบุญกุศลเริ่มต้นใหม่ๆ ใส่อโย! มีความสุขมาก จิตใจเบิกบาน พอทำไปๆ แล้วมันชักจืดชืด เห็นไหม ทาน

ถ้าเราจะถือศีล ถือศีลของเราเนะ เราถือศีลคือความปกติของใจ แต่ที่มันคิดมันฟุ้งมันซ่านมันเห็นมันทุกขมันยากขึ้นมานี้ เวลาถ้ามันควบคุมได้ มีสติปัญญาขึ้นมาได้ มันปล่อยวางขึ้นมา อ้อ! เออ! มันปล่อยวางมันมีความสุขของเราได้นะ นี่มันฝึกหัดขึ้นมา ฝึกหัดขึ้นมาให้เป็นสัมมาสมาธิ พอสัมมาสมาธิขึ้นมาแล้วฝึกหัดใช้ปัญญาๆ ปัญญาที่มันใช้ จิตเห็นอาการของจิต

ผู้ที่บอกว่า “ประพฤติปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ตามแนวสติปัฏฐาน ๔”...นกแก้วนกขุนทองทั้งนั้นนะ มันไม่เคยเห็นหรือ

ผู้ที่จะเห็น ผู้ที่จะเห็นจิตสงบแล้วเวลาไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงนะ ใส่อโย! มันสั้นสะเทือนถึงกิเลส หัวใจที่สั้นไหว ทั้งๆ ที่เราไม่เคยเห็นหัวใจนะ ใครทำความสงบของใจเข้ามา เวลาใจมันสงบระงับเข้ามา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แม้แต่จิตสงบมันก็สุขสงบขนาดนั้นแล้ว

แล้วคนไม่มีวาสนาใจ ทำบุญมาน้อย ไม่เหมือนพระโพธิสัตว์ผู้ที่ทำบุญมามากใจ เวลา มัน “อู้อู้อู! มันมหัศจรรย์ อ้อ! นิพพานเป็นอย่างนี้เอง”...นิพพานอะไรของเอ็ง ยังไม่เกิดมรรคเกิดผล ไม่เคยทำอะไรเลย

แต่ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนานะ อ้อ! สัมมาสมาธิมันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ จิตใจของคนดูแลได้ยาก การที่ควบคุมหัวใจได้ยาก พระกรรมฐานถึงต้องมีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่รักษาการเคลื่อนไหวการควบคุมเพื่อจะให้ไม่มีผลกระทบกับหัวใจมากจนเกินไปเพื่อรักษาใจดวงนั้นให้ได้

ถ้ารักษาใจดวงนั้นได้ ทำความสงบใจบ่อยครั้งเข้าๆ แล้วถ้าทำความสงบใจบ่อยครั้งเข้าบ่อยครั้งเข้าจนจิตมันตั้งมั่น จิตเป็นสัมมาสมาธิ มันโน้มไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้ามันโน้มไปเห็นตามความเป็นจริง นี่เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นี่ผู้ที่จะเห็นๆ

เพราะผู้ที่เห็นเหมือนคนถูกรางวัลที่หนึ่ง รางวัลนั้นหนึ่งร้อยล้านบาท ตื่นเต้น มหัศจรรย์ นี้ก็เหมือนกัน พอไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง โอ้โฮ! มันขนาดนี้เชียวนะหรือนั่นไง เห็นกิเลสไง

แต่ไฉนที่ว่า “ปฏิบัติแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ปฏิบัติแนวทางสติปัฏฐาน ๔”...มันท่องจำ มันนกแก้วนกขุนทอง มันท่องให้ถูก ท่องทฤษฏีให้ถูก แล้วก็เกิดจินตนาการ เกิดตรรกะ เกิดความเห็น ความเห็น คนเกิดมาที่มีความคิดอยู่แล้ว นี่ไง โลกีย์ปัญญา โลกุตตรปัญญา คนไม่เป็นไม่เป็นมันไม่รู้หรอก คนไม่เป็นไม่เข้าใจ แต่ถ้าคนเป็นนะ ไฉนที่พูดมานะนกแก้วนกขุนทอง ที่บ้านใครเลี้ยงนกขุนทอง มันร้องทั้งวันเลย รำคาญไหม

นี่ก็เหมือนกัน พระอยู่ที่วัด ไฉนพวกที่ปฏิบัติมานะมันมาจู้กกู้ๆ มันมาถามธรรมะไฉน นกแก้วนกขุนทอง ไร้สาระ แต่ก็ด้วยมารยาท พระก็รับฟัง ไฉนพระที่โง่เขลาแต่ตุนไม่มีหลักเกณฑ์ ก็บอก “อู้อู้อ! สูดยอด ภาวนาแก่ง” เพื่อลามาก เพื่อสักการะ

แสดงธรรม แสดงธรรมไม่ใช่เพื่อลามาก เพื่อสักการะ เพื่อยกย่องสรรเสริญคนนั่นคนนี้ ถ้าแสดงธรรมตามความเป็นจริง ไม่ใช่ต้องบอกว่าไม่ใช่

แต่ตัวเองก็ไม่มีวุฒิภาวะรู้ว่าใช่หรือไม่ใช่ แต่ถ้ามันพูดธรรมะเหมือนกัน ธรรมะท่องจำ ธรรมวินัย พูดบาลีเหมือนกัน ไฉนๆ เพื่ออะไร เพื่อสรรเสริญกันไฉน นี่ไม่ใช่ไฉน นกแก้วนกขุนทอง คนที่เบือนกแก้วนกขุนทองเขารู้ ไฉนที่ไม่รู้จักนกแก้วนกขุนทอง มันได้นกแก้วนกขุนทองมาชนสักตัวหนึ่งมันบอก เออ! เพราะดี เพราะดี นี่นกแก้วนกขุนทอง เห็นไหม นี่อำนาจวาสนาของคน

ฉะนั้น องค์กรสมเด็จพระสังฆมาสัมพุทธเจ้าปรารภนามารื้อสัตว์ขนสัตว์คือรื้อหัวใจของเรา จิตที่เวียนวายตายเกิดในวัฏฏะ

เวลาในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านสิ้นสวรรคตไปก็ภพชาติหนึ่ง เราเกิดมาเราก็ต้องตายไปก็ภพชาติหนึ่ง ในชาตินี้ได้สร้างบุญกุศล ได้สร้างคุณงามความดีให้ตกผลึกในหัวใจเราหรือไม่ ในหัวใจของเราแต่ละภพแต่ละชาติ การเกิดนี่คือการดำรงชีพ พันธุกรรมของจิตมันได้ตัดแต่งที่ดีงาม ตัดแต่งที่เป็นบวก ตัดแต่งที่เป็นประโยชน์ จิตใจนี้ก็เจริญงอกงามขึ้น ถ้ามันเป็นโง่มันปลิ้น มันทำลายเขา มันอิจฉาริษยา มันเที่ยวทำลายเขา มันก็ทำลายจิตใจให้มันต่ำลงๆ เมล็ดพันธุ์ คือหัวใจที่มันไปเกิดอีกก็เกิดทุกข์เกิดยาก

สิ่งที่จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ผลของวัฏฏะคือการกระทำของเรา แม้แต่ได้เกิดเป็นมนุษย์นี่ก็คือบุญกุศลแล้ว บุญกุศล หมายความว่า คุณดี เบ็ดใกล้ พวกเข็วรา พวกแมลง มันก็เกิดเหมือนกัน นี่ไง อบายภูมิไง ถ้าใครจะเชื่อเชื่อเป็นสิทธิ์ แต่ความจริงๆ มันเป็นอย่างนี้ ถ้าความจริงเป็นอย่างนี้ เราทำของเราเพื่อประโยชน์กับเรา

วันนี้วันสวรรคตของรัชกาลที่ ๙ ระลึกถึงความดีของท่านที่ท่านทำไว้ให้กับมวลมนุษยชาติ ทำไว้ให้กับประเทศชาติของเรา นี่ท่านสิ้นชีวิตไปแล้ว ผลของการกระทำ สภาวะแวดล้อมที่ดี สังคมที่ดี สรรพสิ่งทางการแพทย์สาธารณสุข สิ่งดีๆ ท่านสร้างไว้ให้เราเราได้พึ่งพาอาศัยไว้มากมาย วันนี้วันสวรรคตของท่าน เราทำบุญกุศลแล้วเราจะอุทิศส่วนกุศลเพื่อบุญกุศลของเราด้วย เพื่อบุญกุศลของประเทศชาติ เอวัง